

Висновки з даного дослідження. Таким чином, проведене дослідження дає можливість побачити, що залучення ПІІ носить позитивну динаміку, незважаючи на несприятливий інвестиційний клімат. Проаналізований нами обсяг залучених інвестицій Подільського регіону дає змогу стверджувати, що перебуваючи в одному географічному регіоні адміністративні області залучають різні обсяги ПІІ. Серед областей Подільського регіону Хмельницька область займає друге місце після Вінницької області за обсягами ПІІ. Причинами такої різниці виступають окремі складові інвестиційного клімату і рейтинг інвестиційної привабливості регіону.

Держава з метою підтримки процесу залучення ПІІ розробила ряд заходів, які покликані задовольнити вимоги інвестора щодо спрощення самої процедури інвестування і підтримки інвестора у системі гарантування вкладів і зменшення податкового навантаження.

Таким чином, удосконалення механізму залучення іноземних інвестицій повинно здійснюватись на всіх рівнях економіки і тільки гармонійне поєднання інструментів політики залучення іноземних інвестицій може гарантувати Україні створення позитивного інвестиційного клімату та залучення нових інвесторів.

Література

1. Аналіз: Political Risk Atlas 2011: В Украине сохраняется высокая степень риска для иностранных инвестиций // Business Information Network – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bin.ua>

2. Державна служба статистики України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Інвестиційна реформа в Україні // Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrproject.gov.ua>

4. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність : навч. посіб. / Т.В. Майорова. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.

5. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в Тернопільську область на 31.12.2011р. // Головне управління статистики у Тернопільській області – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ternstat.tim.net.ua/files/ZD/ZD7.htm>

6. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в Хмельницьку область на 31.12.2011р. // Головне управління статистики у Хмельницькій області – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.statbrd.ic.km.ua/ukr/index.htm>

7. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) у Вінницьку область на 01.01.2012р. // Головне управління статистики у Вінницькій області – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.yous.vin.ua/index.php/statistical-information/11-foreign-trade/88-2010-11-23-14-08-06.html>

8. Удалих О.О. Управління інвестиційною діяльністю : навч. посіб. / О.О. Удалих. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 292 с.

9. Федоренко В.Г. Інвестування : підручник / В.Г. Федоренко. – К. : Алеута, 2006. – 434 с.

УДК 339.9.012.23:331.561.57

Дем'янчук Ю.І.,
аспірант*

Львівська комерційна академія

ВПЛИВ ПРИВАТНИХ ТРАНСФЕРТІВ НА РЕГІОНАЛЬНІ РИНКИ

Постановка проблеми. Істотне зростання масштабів міжнародної міграції, залучення до неї значних обсягів трудових ресурсів актуалізує питання дослідження впливу міжнародного руху людського капіталу на різноманітні аспекти функціонування національних та регіональних ринків. Якщо загальний макро- та мікроекономічний вплив міграції досліджений достатньо повно, зокрема в аспектах впливу на платоспроможний попит, динаміку цін і заробітної плати [1], мотивацію учасників ринку праці, то регіональні аспекти впливу приватних трансфертів отримали значно менше уваги. Зокрема, це стосується конкретних українських умов, де виразно простежуються відмінності щодо впливу міграційних процесів на окремі регіони [2].

* Науковий керівник: Шевчук В.О. - професор кафедри міжнародних економічних відносин ЛКА

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За кордоном регіональні аспекти впливу міграційних аспектів загалом та приватних трансфертів зокрема широко досліджувалися для Мексики [3; 4], приморських провінцій Китаю [5] та інших країн. Вітчизняні дослідники переважно обмежуються аналізом методології і практики регулювання міграції населення України за умов перехідної економіки та її впливу на трудовий потенціал держави, як ми це бачимо у С. Пирожкова, О. Малиновської і Н. Марченко [6]. А. Кирєєва [7], Г. Овчиннікова [8], О. Позняка [9], А. Поручника [10]. В. Борщевський наголошує на «проїданні» грошей і «омертвінннн» капіталу та порушення морально-психологічного клімату суспільства [11, с. 15]. З-поміж ймовірних негативних наслідків приватних трансфертів В. Шевчук вказує на формування спекулятивної «бульбашки» на ринку нерухомості, посилення інфляційних процесів, зниження якості людського капіталу [12, с. 28-30]. С. Писаренко стверджує про неможливість створення додаткової ліквідності у банківській системі, оскільки лише 33% трансфертів надходять через офіційні канали [12, с. 37]. Водночас поза увагою залишаються методологічні питання впливу приватних трансфертів на функціонування регіонального ринку та їхньої кількісної оцінки, що видається важливим з погляду врахування можливих значних регіональних відмінностей у схильності до міграції. В одному з досліджень висунуто цікаву гіпотезу про регіональну «пастку стагнації», яку поглиблюють приватні трансферти [11].

Постановка завдання. У даному дослідженні поставлено за мету систематизувати і деталізувати вплив приватних трансфертів на регіональний економічний комплекс.

Для досягнення поставленої мети поставлено завдання:

- проаналізувати рівень депресивності усіх регіонів України;
- охарактеризувати засадничі механізми впливу приватних трансфертів на економічні процеси в регіональній економіці;
- провести порівняльну характеристику переваг та недоліків від надходження приватних трансфертів;
- здійснити аналіз впливу приватних трансфертів на динаміку регіонального ВВП.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як показує досвід інших країн, приватні трансферти можуть мати виразний регіональний характер, що відбиває характер міграційних потоків і зазвичай пояснюється в широкому аналітичному діапазоні [11].

Подібне спостерігається в Україні. А. Гайдуцький [2] виявив, що найбільші обсяги переказів надходять у західні регіони України — понад 10 млрд. доларів США на рік, що майже вдвічі більше, ніж у центральних та східних областях, і втричі більше, ніж на Півдні країни. Отримані кошти переважно спрямовуються на будівництво і придбання житла, а також на купівлю товарів тривалого користування і розвиток підприємництва. Дослідження домогосподарств показують, що приватні трансферти відчутно впливають на розвиток західних та прикордонних областей, зокрема жителі цих регіонів краще забезпечені товарами тривалого користування і новим житлом [13].

Водночас західні області відрізняються підвищеним безробіттям і нижчим темпом економічного зростання (рис. 1), що дозволяє окремим дослідникам стверджувати про виникнення своєрідної «пастки стагнації», безпосередньо пов'язаної з надходженнями від працюючих за кордоном [14].

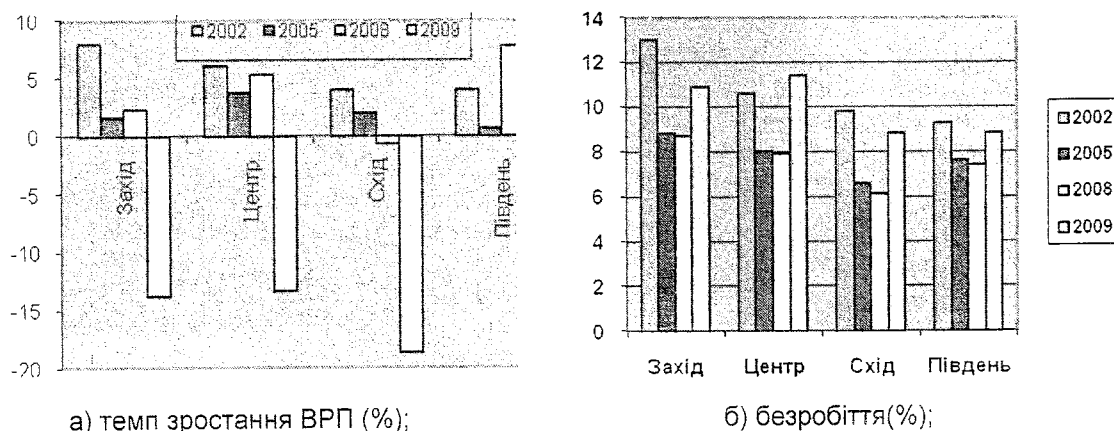

Рис. 1. Україна: темп зростання валової регіональної продукції (ВРП) і безробіття у регіональному розрізі, 2002—2009 рр.

Джерело: розраховано за даними Держкомстату

Порівняно зі областями Сходу, Західний регіон має найнижчі показники валової доданої вартості (ВДВ) на душу населення, нижчий ступінь розвитку телекомунікацій, транспортної інфраструктури та обсягів залучення прямих іноземних інвестицій [13; 14]. Припущення щодо депресивності регіонів з

підвищеною схильністю до міграції та більшими надходженнями приватних трансфертів підтверджується розрахунком інтегрального показника рівня депресивності (рис. 2). Інформаційною основою проведеного дослідження стали дані статистичного збірника "Регіони України, 2005" [13; 14].

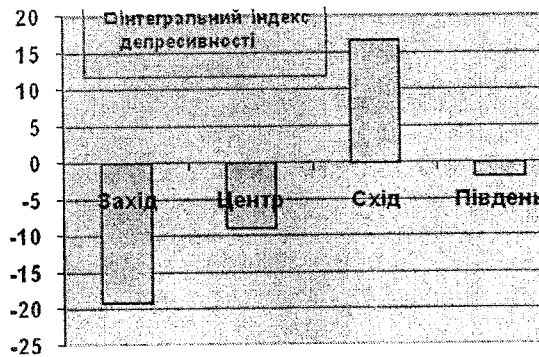

Рис. 2. Групування регіонів України за рівнем депресивності території

Джерело: розраховано за даними Держкомстату

До першої групи увійшли адміністративні області заходу та півночі України, де пересічне для групи значення показника депресивності становить -3,213 од. Ці області формують суцільний ареал депресії в межах Північно-Західного та частково Подільського і Карпатського економічних районів. Інтегральний показник депресивності території варіює в досить широких межах – від -4,041 для Тернопільської області до +12,639 для м. Києва. В одинадцяти регіонах він має позитивне значення, у шістьнадцяти – негативне. Найгіршими показниками депресивності території вирізняються переважно західні та північні області України. Помітно краща ситуація на сході України та в столиці м. Києві.

Вплив міграції на економічне зростання видається доволі суперечливим. З одного боку, трудову міграцію можна розглядати засобом зменшення безробіття та акумуляції капіталу – фінансового і людського. З іншого боку, надходження від працюючих за кордоном можуть створювати власні деформації на ринку праці, а відповідно – погіршувати інвестиційну перспективу і провокувати дошкільну регіональну "пастку стагнації" [11]. Все залежить від характеру використання приватних трансфертів та супутньої економічної політики (рис.3).

Вихідним пунктом аналізу функціональних зв'язків логічно прийняти припущення, що своєрідним "пусковим механізмом" міграції стає невисокий рівень доходу в поєднанні з високим безробіттям — обидва чинники неважко пов'язати з трансформаційним процесом. В оптимістичному варіанті надходження від мігрантів сприяють акумуляції та поліпшенню якості людського капіталу, що прискорює динаміку економічного зростання. Зокрема, цьому сприяє фінансування освіти або повернення працюючих за кордоном. Певні ознаки такого сприятливого перебігу подій можна простежити у збільшенні студентів вищих навчальних закладів та стимулюванні окремих видів малого і середнього бізнесу. Проте для багатьох українських регіонів з інтенсивною міграцією, як Львівська, Івано-Франківська і Тернопільська області, більше підстав для песимістичного сценарію, коли надходження від працюючих за кордоном погіршують ситуацію на ринку праці, провокують "деіндустріалізацію" регіону та погіршення інвестиційного клімату. З іншого боку, поєднання високих коштів робочої сили, як це відбиває підвищення рівноважної заробітної плати внаслідок того, що приватні трансферти використовуються як заміник заробітної плати, та невисокого попиту на робочу силу лише посилює стимули до міграції, яка поглиблює стагнацію регіональної економіки. Коло замикається.

Розширені функціональні зв'язки регіональної "пастки стагнації" представлено на рис. 1. Абстрагуючись від соціальних та психологічних пояснень, дещо спрощено можна прийняти, що трудова міграція не мала дієвих альтернатив у 1990-х роках. Наступне збільшення кількості працюючих за кордоном мало три основних наслідки, які важливі для формування регіональної "пастки стагнації": 1) подорожчання нерухомості; 2) стимулювання сфери послуг; 3) мотиваційні зміни. Без надходжень від працюючих за кордоном важко уявити карколомне подорожчання нерухомості, яким відрізняються західні області України. Надалі "розігрів" ринку нерухомості лише посилює стимули до міграції, адже вищі кошти придбання житла вимагають пошуку джерел доходу.

Одним із найбільш деструктивних наслідків подорожчання нерухомості стає "витіснення" інвестицій з промислового сектора в сферу послуг і житлового будівництва. Фактично ринок нерухомості перешкоджає акумуляції заощаджень і здешевленню кредитних ресурсів. На віддаленішу перспективу зменшення інвестицій веде до погіршення динаміки ВВП. В оптимістичному варіанті приватні трансферти використовуються для розвитку малого і середнього бізнесу та збільшення кредитних ресурсів, маючи виразне інвестиційне спрямування.

Традиційно визнається, що надходження від мігрантів відіграють помітну роль в економіці Китаю. Частина інвестицій хуацяо в економіку Китаю сягнула 80 % усіх іноземних інвестицій [15]. Асоціації мігрантів (*англ.* Home Town Associations) допомагають фінансувати інвестиційні проекти на регіональному рівні в багатьох країнах Латинської Америки: Гватемалі, Гондурасі, Домініканській Республіці, Сальвадорі, Мексиці [3, с. 9-10].

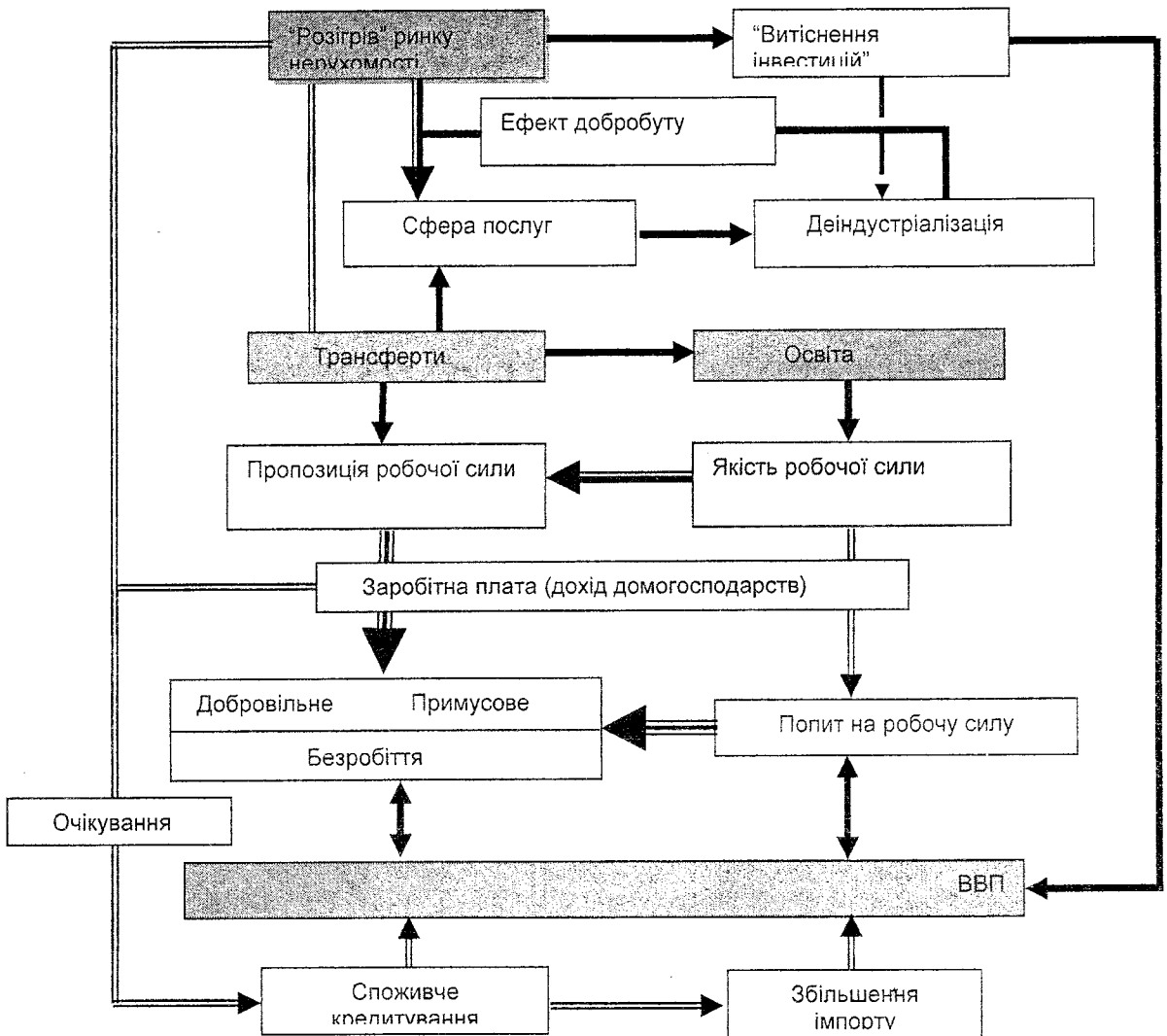

Рис. 3. Вплив приватних трансфертів на регіональний ринок

У Мексиці в окремих штатах з підвищеною міграцією (Сакатекас, Мічоакан, Гуанаято) на приватні трансферти припадає до 40% інвестицій у малий і середній бізнес проти 27% в середньому по країні [4]². Оскільки в структурі приватних трансфертів частка інвестицій не перевищує 10% (80 % становлять видатки на продукти харчування, здоров'я, освіту, а решта 10 % – побутові витрати), задля активізації інвестиційних програм у 1993 р. в штаті Сакатекас було започатковано регіональну програму *Dos Por Uno* (Два до одного), що передбачає подвійне дофінансування інвестиційних проектів на зразок будівництва доріг та іншої інфраструктури коштом федерального та регіонального бюджетів [3]. У 1999 р. до програми підтримки інвестицій було залучено місцеві органи влади. Упродовж 1993–2002 рр. в штаті Сакатекас було реалізовано 788 інвестиційних проектів загальною вартістю 40 млн. доларів. Програму *Dos Por Uno* було поширено на штати Гетеро, Халіско, Сан Луї Потосі та Мічоакан. За підтримки найбільшого мексиканського інвестиційного банку *Nacional Financiera*

² У Мексиці, в 2003 р. приватні трансферти мігрантів перевищили 41 млн. доларів США [*Mexico remittances corridor*], а у 2004 р. Мексику визнали другою країною світу (після Індії) і першою в Латинській Америці та Карибських островах за обсягами отримання приватних трансфертів. Перекази мігрантів відіграють велику роль для країни на національному, регіональному рівнях, а також безпосередньо для сімей мігрантів. Приватні трансферти складають понад 2,7 % від ВВП і становлять друге за значенням джерело експортних надходжень після нафти. Трансферти мігрантів складають третю частину загальнодержавних виплат для населення.

SNC та Inter-American Development Bank в штатах Ідальго, Сакатекас і Халіско реалізовано іншу програму залучення приватних трансфертів для фінансування новопосталих малих підприємств. Завдяки цьому виникли дрібні споживчі магазини, супермаркети, бензозаправки та ресторани [3].

Великі потоки грошових переказів покращують кредитоспроможність та полегшують доступ до міжнародних ринків капіталу. Також грошові перекази змогли сприяти підвищенню інвестицій в людський та фізичний капітал і можуть мати негативний вплив на пропозицію робочої сили. Колишні мігранти, маючи вищі заощадження заробітної плати, ніж їм можуть запропонувати, чекатимуть на можливість емігрувати знову. Зростання грошових переказів на 50 % впливає негативно на пропозицію робочої сили як для чоловіків, так і для жінок, зворотній ефект спостерігається у приватних підприємців одержувачів приватних трансфертів. Цей вплив помітний, бо великі кількості грошових переказів розприділяються в індивідуальному порядку (43 % жінок працюють на заробітну плату, 35 % є приватними підприємцями, 28 % чоловіків працюють на заробітну плату, 37 % є приватними підприємцями).

Втрати на кількості та якості людських ресурсів із-за міграції не призводять до соціально-економічного зниження у сільських префектах, тому що центральним урядом передбачено фінансову компенсацію.

Тому з впевненістю можна сказати, що добровільне безробіття в Україні виникає внаслідок того, що деякі працівники не хочуть працювати за пропоновану їм зарплату, але приступили б до роботи, якби плата була вищою.

Об'єктивно трудова міграція зменшує пропозицію робочої сили і таким чином підвищує рівноважне значення заробітної плати. Ефект посилюється використанням приватних трансфертів як заміни заробітної плати — це додатково обмежує пропозицію робочої сили і підвищує заробітну плату. Підвищення заробітної плати може мати додатковий обмежувачий вплив через зменшення попиту на гроші. Зі свого боку, це збільшує примусове безробіття. Незалежно від характеру безробіття — добровільне чи примусове, обмеження зайнятості стає чинником зменшення ВВП.

Іншим чинником гальмування динаміки ВВП виступає збільшення імпорту, яке зумовлено як безпосередньо надходженнями від працюючих за кордоном, так і очікуваннями вищого майбутнього доходу — це збільшує обсяги споживчого кредитування. Порівняно самостійним чинником збільшення попиту загалом та попиту на імпорт зокрема природно розглянути ефект добробуту, що виникає на тлі «розігріву» ринку нерухомості. З боку пропозиції джерелом збільшення імпорту стає деіндустріалізація економіки.

З функціонуванням ринку робочої сили безпосередньо пов'язаний порівняно самостійний вплив міграції і приватних трансфертів на формування людського капіталу, що здійснюється у сфері освіти. Загалом не виключено, що надходження від працюючих за кордоном сприятимуть фінансуванню освіти та підвищенню якості робочої сили. Фактично в такому разі йдеться про акумуляцію людського капіталу та стимулювання попиту на робочу силу, що безумовно нівелюватиме наведені вище негативні тенденції на ринку праці.

За таких умов підвищення заробітної плати не створює підстав для зменшення попиту на робочу силу, адже відбиває підвищену продуктивність праці. Якщо приватні трансферти трансформувати в якісну освіту, одночасне підвищення заробітної плати і зайнятості природним чином знижуватиме стимули для трудової міграції.

Існуючий ринок праці в Україні характеризується низькими показниками, які пояснюються дією внутрішніх та зовнішніх чинників. За результатами дослідження деяких соціологів, чимала частка працездатного населення відмовляється виходити на ринок праці не тому, що не може знайти роботу, а тому, що вони просто не бажають працювати. Їхня економічна неактивність відбиває соціальну апатію та утриманські настрої суспільства і, особливо, серед важливого для ринку праці прошарку населення у віці від 25 до 49 років [9].

Якщо врахувати, що на сьогодні у Львівській області майже кожен 10-й мешканець працездатного віку перебуває на заробітках за кордоном, то, з певною умовністю, можна стверджувати, що близько 400-450 тис. економічно активних мешканців області залучені до процесів міжнародної міграції [10, с. 16].

Соціально-економічні наслідки трудової міграції, а також залучення приватних трансфертів мігрантів в економіку України мають, як позитивні, так і негативні сторони. Перевагами для країни-експортера трудових ресурсів є: 1) отримання валютних переказів, які можуть формувати специфічний вид інвестування економіки країни, 2) використання надлишкового трудового потенціалу, зменшення рівня безробіття та соціального напруження на національному ринку праці; 3) підвищення кваліфікації іммігрантів, які повернулись назад.

Негативними наслідками та загрозами національним інтересам можуть стати: 1) погіршення вікової структури населення (демографічний прогноз на 2010 р. зазначає, що для України кількість громадян, старших 65 років, досягне 22,8 % кількості осіб віком 15-64 роки), 2) погіршення співвідношення між працездатним і непрацездатним населенням, 3) порушення морально-психологічного клімату у суспільстві та підривається такий важливий соціальний інститут, як сім'я, 4) «відплив інтелекту», що є проблемою у контексті перспектив НТП, 5) проблема торгівлі людьми [11].

Для емпіричного дослідження використовувалися квартальні дані динаміки регіонального продукту і приватних трансфертів за 2002-2009 рр.

Для загальної вибірки отримано такі результати:

$$\Delta Y_t = -0,531 \Delta Y_{t-1} - 0,623 REM_t - 1,389 TIME,$$

$$(-7,26^*) \quad (-5,36^*) \quad (-10,11^*)$$

$$R^2 = 0,43 \quad DW = 2,04$$

де ΔY_t – темп зростання регіонального продукту (%), ΔREM_t – приватні трансферти від працюючих за кордоном на загальноукраїнському рівні (% від ВВП), $TIME$ – фіктивна змінна часу.

Очевидно, що збільшення приватних трансфертів погіршує динаміку економічного розвитку. Також помітно, що за останню декаду простежується часова тенденція до зниження темпу зростання регіонального продукту.

Отриманий результат стає ще виразнішим після включення фіктивних змінних для окремих областей:

$$\Delta Y_t = -0,601 \Delta Y_{t-1} - 0,675 REM_t - 1,470 TIME.$$

$$(-8,29^*) \quad (-5,99^*) \quad (-11,02^*)$$

$$R^2 = 0,54 \quad DW = 2,11$$

Позитивні індивідуальні характеристики мають м. Київ (на рівні статистичної значущості 1%), Чернівецька (5%), м. Севастополь і Херсонська обл. (10%). Негативні риси на обласному рівні виявлено для Тернопільської обл. (на рівні статистичної значущості 10%).

У розрізі окремих регіонів відповідні оцінки виявилися такими:

а) Західний регіон

$$\Delta Y_t = -0,466 \Delta Y_{t-1} - 0,467 REM_t - 1,291 TIME.$$

$$(-3,09^*) \quad (-2,08^*) \quad (-4,73^*)$$

$$R^2 = 0,42 \quad DW = 2,12$$

б) Центральний регіон

$$\Delta Y_t = -0,711 \Delta Y_{t-1} - 0,767 REM_t - 1,561 TIME,$$

$$(-5,24^*) \quad (-3,50^*) \quad (-6,17^*)$$

$$R^2 = 0,52 \quad DW = 2,23$$

в) Східний регіон

$$\Delta Y_t = -0,878 \Delta Y_{t-1} - 0,819 REM_t - 1,849 TIME,$$

$$(-3,30^*) \quad (-2,13^*) \quad (-3,72^*)$$

$$R^2 = 0,45 \quad DW = 2,18$$

г) Північний регіон

$$\Delta Y_t = -0,498 \Delta Y_{t-1} - 0,677 REM_t - 1,483 TIME,$$

$$(-2,65^*) \quad (-2,34^*) \quad (-4,24^*)$$

$$R^2 = 0,43 \quad DW = 2,27$$

д) Південний регіон

$$\Delta Y_t = -0,653 \Delta Y_{t-1} - 0,786 REM_t - 1,472 TIME.$$

$$(-4,62^*) \quad (-3,21^*) \quad (-5,52^*)$$

$$R^2 = 0,55 \quad DW = 2,15$$

Отримані результати не заперечують присутності "пастки стагнації" внаслідок надходжень приватних трансфертів, оскільки відповідний регресійний коефіцієнт виявився від'ємним (рис. 4), однак цей ефект менш виразний (і це певною мірою несподівано) для областей Західного регіону, які відрізняються підвищеною схильністю до міграції, переважно у країни Західної та Східної Європи. Водночас максимальний негативний ефект стосується областей Сходу та Півдня України, де переважає міграція до сусідньої Росії. Зазначені відмінності можна пояснити особливостями використання приватних трансфертів. Якщо в західних областях значна частина отриманих коштів використовується для отримання освітніх послуг та розвитку малого і середнього бізнесу, і це послаблює загальний негативний ефект, то в східних і південних областях домінування негативних чинників виглядає більш виразним. Загалом можна припустити, що характер впливу приватних

трансфертів залежить від їхньої географічної орієнтації.

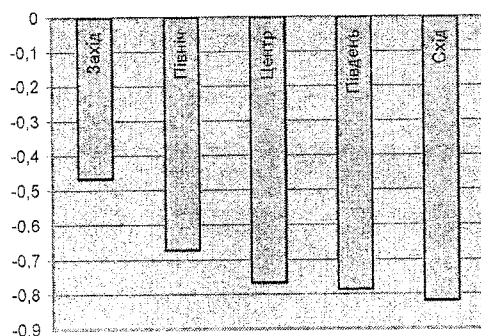

Рис. 4. Регресійний коефіцієнт впливу приватних трансфертів на динаміку регіонального ВВП

Принадгдно зауважимо, що в Західному регіоні найменша (в абсолютному вимірі) кореляція між темпом зростання регіонального ВВП і часовим трендом. Разом з тим цей коефіцієнт виявився найбільшим для областей Сходу України.

Висновки з даного дослідження. Проведені дослідження показали, що в межах України найбільшим рівнем депресивності вирізняються західні та північні області України, де поряд з традиційно низькими показниками індустріального розвитку помітних втрат зазнало і сільське господарство, яке є головною сферою економіки цих регіонів. Високий рівень депресивності, в свою чергу, впливає на високий рівень міграції, що ми і спостерігаємо в західних та північних областях. В свою чергу рівень ВВП вищий в регіонах з високим рівнем міграції.

Література

1. Потуданская В.Ф. Трудовая миграция как фактор трансформации регионального рынка труда : монография / В.Ф. Потуданская, Г.Н. Бояркин, Ю.С. Юсова. – Омск: Издво ОмГТУ, 2004. – 284 с.
2. Гайдуцький А.П. Облігації для мігрантів: незадіяні можливості / А.П. Гайдуцький // Дзеркало тижня. – 2010. – №20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dt.ua/newspaper/articles/60229#article>.
3. Coronado R. Workers' remittances to Mexico / R. Coronado // Business Frontiers, Federal Reserve Bank of Dallas 2004. – p. 132
4. Woodruff. Remittances and Microenterprises in Mexico // Woodruff, Christopher M. and Zenteno, Rene, // UCSD, Graduate School of International Relations and Pacific Studies Working Paper. August 14, 2001. — Режим доступу : <http://ssrn.com/abstract=282019>
5. Global economic prospects: Economic implications of remittances and migration. – Washington : World Bank, 2006. – p. 132
6. Пирожков С. Зовнішня міграція в Україні: причини, наслідки, стратегії / С. Пирожков, О. Малиновська, Н. Марченко. – Київ: Академпрес, 1997. – 127 с.
7. Kireyev A. The Macroeconomics of Remittances: The Case of Tajikistan / Kireyev A. // Washington: International Monetary Fund. – 2006 . – № 06/2. – 24 p.
8. Овчинников Г.П. Международная экономика : учебн. пособие. – СПб: Изд-во Михайлова В.А. 2000. – 384 с.
9. Позняк О. Групові міграції в Україні: сучасний стан, проблеми, перспективи / О. Позняк // Економічний часопис. – 2004. – № 2. – С. 34-48.
10. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. / Київський національний економічний ун-т / за ред. А.М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2005. – 156 с.
11. Шевчук В.О. Міграційні процеси як інструментальний чинник регіональної "пастки стагнації". – Режим доступу: <http://mev.iac.lviv.ua/downloads/vyklad/shevch/region-07-5Lutsk15.pdf>.
12. Borjas G.J. Self-Selection and the Earnings of Immigrants / G.J Borjas // Journal of Economic Literature . — 1990, March. – vol.80, no 1. – p.306-316.
13. Регіони України 2005. Статистичний довідник. – К. : Держкомстат, 2005. – Ч 1. – 509 с.
14. Регіони України 2005. Статистичний довідник. – К. : Держкомстат, 2005. – Ч. 2. – 811 с.
15. Аладин А. Китайский гамбит / А. Аладин // Интернет Газета "Послезавтра". — Режим доступу : <http://poslezavtra.com.ua>

Засновники журналу:
Подільський державний аграрно-технічний університет
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»
ІІІ «Інститут економіки, технологій і підприємництва»,
Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кормів та сільського господарства
Поділля НААН

Головний редактор:
Стельмахук А.М.,
д.е.н., професор

Заступник головного редактора:
Волощук К.Б., д.е.н.

Відповідальний секретар:
Печенюк А.В., к.е.н., доцент

Редакційна рада:
Кулик С.М.
Рудик В.К.
Смоленюк П.С.
Стельмахук А.М.

Редакційна колегія:
Баланюк І.Ф., д.е.н., проф.
Біттер О.Г., д.е.н., проф.
Варченко О.М., д.е.н., проф.
Вітвіцька О.Д., д.е.н., проф.
Галушкіна Т.П., д.е.н., проф.
Губені Ю.Е., д.е.н., проф.
Доманчук Д.П., д.е.н., проф.
Євдокименко В.К., д.е.н., проф.
Зінчук Т.О., д.е.н., проф.
Лаврук В.В., д.е.н.
Лотоцький І.І., д.е.н., проф.
Лучик С.Д., д.е.н., проф.
Малік М.Й., д.е.н., проф., акад. НААН
Олійник Т.І., д.е.н., проф.
Павліха Н.В., д.е.н., проф.
Павлов В.І., д.е.н., проф.
Пархомець М.К., д.е.н., проф.
Свиноус І.В., д.е.н.
Ульянченко О.В., д.е.н., проф.
Чикуркова А.Д., д.е.н.
Шульський М.Г., д.е.н., проф.
Шурик М.В., д.е.н., проф.
Зарубіжні вчені
Павлов К.В., д.е.н., проф. (Росія)
Пармакли Д.М., д.е.н., проф. (Молдова)
Усенко Л.М., д.е.н., проф. (Росія)

Наукові редактори:
Загітко Л.А., к.е.н., доцент
Корженівська Н.Л., к.е.н., доцент
Пастух Ю.А., к.е.н., доцент
Петрушенко О.О., к.філ.н.
Пуцетейло П.Р., к.е.н., доцент
Сава А.П., к.е.н.
Сидорук Б.О., к.е.н.
Яшук Т.С., к.с.-г.н.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

INNOVATIVE ECONOMY

7'2012 (33)

Зміст

I. Економіка та інноваційний розвиток національного господарства	
Котикова О.І. ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ	3
Монастирський Г.Л. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МУНІЦИПАЛЬНОГО СЕКТОРУ В КРАЇНАХ З РОЗВИНУТОЮ ЕКОНОМІКОЮ	7
Майовець С.Й., Білик І.В. ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВО НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ПРАЦІ	11
Габор С.С., Габор В.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ	14
Рубанов П.М. НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ ЯК ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ	17
Маркова С.В., Олійник О.М., Головань О.О. НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	22
Тихенко Р.В. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ	26
Куцмус Н.М. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ "ГЕНДЕРИЗАЦІЇ" ПРОЦЕСУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	31
Лавриненко Л.М. МІСЦЕ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ У РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	36
Михайліченко Г.І. ВЕКТОРИ СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	39
Сербіненко Н.В. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА МЕЗОРІВНІ	46
Гордей О.Д. ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	51
Лантук І.В. УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО «ЗОЛОТОЇ ДОБИ» ТА ЙОГО ДОБРОЧИННІСТЬ	57
Волошин Р.В., Черевко І.В. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	62
Мокрова Н.В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ	64
Твердохліб М.І. ЕМПІРИЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ЧЕТВЕРТОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УКЛАДУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	70
Арчинова Я.О. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВУГІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	77
Гевак З.В. ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ПОКАЗНИК ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ УСПІШНОСТІ КРАЇНИ	79
II. Економіка та конкурентоспроможність підприємств	
Казмерчук-Палащина Н.Г. ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	85
Гурська І.С., Христенко Г.М. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МОЛОЧНОТОВАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	90
Мацола М.М., Стефінін В.В. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	94
Карапетян Е.Т., Квасовський О.Р. ТЕОРЕТИЧНА КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	97
Рябенко Г.М. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	105
Люта О.В., Бухтігарова А.Г. ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ	108
Ткаченко О.В., Лизуненко М.М. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ЕТАПІВ ДІАГНОСТИКИ ТА АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	112
Коваленко К.С. ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ	118
III. Економічна політика регіонального розвитку і місцеве самоврядування	
Тимоць М.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАТИКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ КАРПАТСЬКОГО МАКРОРЕГІОНУ	122
Тимофієва Г.С. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗЕРНОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	125
Матковський П.С., Гловацька В.В., Шеленко Д.І. ШЛЯХИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ	128
Веретенникова О.В., Крикун Н.О. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ	131
Горішна Ю.Є. РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БУР'ЯКОЦУКРОВОГО КОМПЛЕКСУ	140
Мудра-Рудик Я.А., Савіцький А.В. СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РЕГІОНАЛЬНОГО ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ	144
Дем'янчук Ю.І. ВПЛИВ ПРИВАТНИХ ТРАНСФЕРТІВ НА РЕГІОНАЛЬНІ РИНКИ	147
Сукач О.М. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ МІСЦЕВОГО РІВНЯ	154

Редактор:
Зорян О.М.

Рекомендовано до друку
Вченою Радою Подільського
державного аграрно-технічного
університету, протокол № 1
від 28.08. 2012 р.

Виходить 1 раз на місяць

Реєстраційне посвідчення
Серія КВ № 11715-586Р
від 08.08.2006 р.

Перереєстровано:
Реєстраційне посвідчення
Серія КВ № 19195-7994ПР
від 05.07.2012 р.

Затверджено:
Постановою Президії ВАК
України від 14 червня 2007р.
№1-05/6 як наукове фахове
видання України

Постановою Президії ВАК
України від 10 березня 2010р.
№ 1-05/2 як наукове фахове
видання України

Підписано до друку
31.08.2012 р.

Формат 70x108/16. Папір
офсетний.

Друк офсетний.
Ум. друк арк. 30,0

Тираж 300 прим.

Віддруковано з готових
діалозитивів в СМП «ТАЙП»
вул. Чернівецька, 44 б,
м. Тернопіль, 46000
тел. 38(0352) 52-75-00;
38(0352) 52-61-61

ГОСПОДАРСТВАМИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....		157
IV. Економіка природокористування та екологізація		
навколишнього середовища		
Чечель А.О. ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....		162
Зось-Кіор М.В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА.....		167
Бойківська Г.М., Федик О.Ю. ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ В СИСТЕМІ АПК УКРАЇНИ.....		170
V. Демографія, зайнятість населення і соціально - економічна політика		
Гринкевич С.С., Явтуховська І.В. МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....		175
Гончар Г.П. ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РИНКУ ПРАЦІ.....		178
Звонар І.П. ВПЛИВ ТРУДОВОЇ МОБІЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....		182
VI. Маркетинг і ринкові відносини		
Болдирєва Л.М. МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ СПОЖИВАЧАМИ ПОСЛУГ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....		187
Данкевич Є.М. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ЕФЕКТ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....		190
Штефан Л.Б., Сачок В.Л. ЯКІСТЬ МОЛОКА ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ АСПЕКТІВ ПОКРАЩЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....		193
Virkovska A.A. TRADE RELATIONSHIP BETWEEN UKRAINE AND EUROPEAN UNION.....		196
Нянько В.М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ.....		199
Пархоменко Л.М. УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦУКРУ В УКРАЇНІ.....		204
Калінос С.С. МОДЕЛІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СТВОРЕННЯ ОПТОВИХ РИНКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ.....		208
Ружицький А.В., Шкробот М.В. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОРОЗРАХУНКІВ ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ.....		212
П'єх В.Я. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ МІКРОПРОЦЕСІВ НА ПРИКЛАДІ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ КОНТРАКТНОГО ВИРОБНИЦТВА.....		216
Ковбас І.М. УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ МАРКЕТИНГУ.....		218
VII. Фінансово-кредитна і грошова політика		
Бариліук І.В. ОЦІНКА АЛЬТЕРНАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВ УКРАЇНИ.....		222
Аласкерова Ю.В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ.....		226
Сорокер О.Є. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ТА ДОХІДНОСТІ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ.....		232
Мірошниченко Г.О. ЗАСТОСУВАННЯ СИНЕРГЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....		236
Буряк А.В. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ.....		239
Забуляк Б.З. ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК В ХХІ СТОЛІТТІ.....		243
Ющенко А.О. СТАВКА ДИСКОНТУВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БАНКУ.....		246
VIII. Статистика, облік, аналіз та аудит		
Совершенна І.О., Підкаміньний І.М. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ (АНАЛІЗ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКОЮ МЕТОДОЛОГІЄЮ).....		254
Рилєсв С.В., Скрипник Н.В. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ЯК ОБЛІКОВА КАТЕГОРІЯ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....		259
Адаменко М.В. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....		262
Звенячкіна В.Ю. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....		267
Могилова М.М. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....		272
Большаков С.І. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ МАЙНОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМІСТЬ.....		275
Клименко С.О., Мікрокова П.В. АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....		281
Пілявоз Т.М. ДІАГНОСТИКА СТАНУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....		284
Гайда Т.Ю. БЕНЧМАРКІНГ ТА БІЗНЕС-АНАЛІТИКА: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....		289
Галкін О.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....		293
Степанова А.В. АУДИТ КАК ИНСТРУМЕНТ ПЛАНИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ СОЦИАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЙ РЕСТРУКТУРИЗАЦИИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....		299
IX. Інформаційні технології та економічна безпека		
Олексюк О.С., Мостіпака О.В. РІВНОВАГА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....		302
Докторук Є.В. ЗАСТОСУВАННЯ НЕСТАНДАРТНИХ МЕТОДІВ МОТИВАЦІЇ.....		306
Дегтяренко А.В. ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ.....		308
Лисенко М.О. ПЕРЕДУМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ.....		311
Васильцова С.О. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ УТРИМАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЯ У ЗОНІ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ.....		315
Новікова В.В. ЗАСТОСУВАННЯ АПАРАТУ НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ В СИСТЕМАХ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ПРИКЛАДІ ПРОГНОЗУВАННЯ ІНДЕКСУ ІНФЛЯЦІЇ.....		318
АНОТАЦІЇ.....		324
АННОТАЦИИ.....		335
ANNOTATION.....		347